

BUDSTIKKEN

Den 261. dag i døt år da Hitler lider endelig nederlag.

Nr. 98

fredag den 18. septcmber

1942.

Kompleksør.

Det hender at vi av og til på denne plass berører spørsmål og uttaler meninger som både vekker kritikk og forbitrelse hos mange. Det vil sikkert skje også idag, når vi behandler et spørsmål som hos svært mange er blitt et kompleks hvor man har hoppet inn i en ferdigsydd mening, og tatt sitt standpunkt uten nærmere granskning og begrunnelse. Det gjelder Russland og kommunismen. Nazipropagandaen har utvilsomt hatt et visst held av denne grunn, når den forsøker å framstille Tysklands imperialistiske kamp som et korstog mot bolsjevismen - for det er ikke tvilsomt at det finnes medlemmer i n.s. som har sluttet seg til partiet ene og alene p.g.a. en kompetitisk frykt for kommunismen. Sikkert er det også utenfor n.s. mange som av samme grunn ser med en viss sympati på Tysklands kamp mot Russland.

Vi kan dog trygt fastslå at kommunismen kun er en teori, som hvis den forsøkes omsatt i praksis, vil avgå ved en hurtig og snarfull død. Det var det som skjedde i Russ-kommotet i Russland, og den nåværende russiske samfunnssordning har svært lite med kommunismen å gjøre. Den er en slags statskapitalistisk nasjonal-sosialisme - en fetter av både nazismen og facismen.

Vi kan ikke forstå at det er noe noksom helst grunn til å frykte at den russiske samfunnssordning skal få innpass i Norge. Det var jo alle røde før krigen klart at den radikal politikk fjernet seg mer og mer fra det russiske "ideal", og den av på bristepunktet og de nye kravene motstand som det norske folk har reist mot nazismen, bør gjøres en trygg for at heller ikke dens slakning, bolsjevismen, vil finne noen som helst grobunn her i landet. Men selv om vi fordømmer bolsjevismen som samfunnssordning her i landet, fordi vi alle er klar over at vi er kommet langt lengre i samfunnsutviklingen, så kan man ikke

uten videre fordømme den som samfunnssordning i Russland. Og når vi skal vurdere dens resultater, så kan vi ikke uten videre sammenligne med forholdene her i landet. En riktig vurdering får vi først når vi sammenligner med forholdene i Russland før revolusjonen. Ingen kan da benekte at det har vært en enorm utvikling der i løpet av de siste 20 år, og at Russland i denne tid har gjort et kjempelangt skritt framover i demokratisk retning. Det er slett ikke optimistisk å tro at krigen nå vil bringe det ennå lengre framover i samme kurs, og at de russiske rikdommer og markeder vil få en langt nærmere tilknytning til verdenshandelen enn hittil - til beste for alle.

Foranstående er ment som et lille apropos til nazipropagandaen om korstoget mot bolsjevismen, og til den gigantiske kamp som russerne kjemper indirekte også for vårt lands frihet og selvstendighet.

++++++

Kronprinsesse Märtha er nå tilbake til Amerika.

++++++

Nye krav til Laval.

Tyskerne har nå framsatt 3 nye krav til Laval som går ut på:

1) Utlevering av 200.000 fransk handelstonnasje som ligger i franske havner. 2) Opprettelse av et tysk konsulat på Dakar. 3) Øyeblikkelig oversendelse av 600.000 franske arbeidere til Tyskland.

Misnøyen i Frankrike er fra før tall østerrikske tropper har forsøkt å desserte til Sverige. De tyske vakter langs svenska-grensen er blitt tredoblet for å hindre slik dessertering.

++++++

Stockholm har mottatt meldinger fra Nord-Norge om at et større antall østerrikske tropper har forsøkt å desserte til Sverige. De tyske vakter langs svenska-grensen er blitt tredoblet for å hindre slik dessertering.

++++++

London radio den 15. og 16. september.

— Fremdeles slåss de tyske angrep mot Stalingrad tilbake med enorme tap for tyskerne. Ikke i noe slag hittil under krigen har tyskerne hatt så store tap. Tross kolossal tysk innsats er den tyske framgangen bøye vest og sydvest for byen ubetydelig. — Også ved Voronesj har tyskerne hatt svære tap, og russerne rykker her fram på vestsiden av Don. — Heller ikke i Kaukasus kan tyskerne notere noen framgang, og langs hele russefronten forøvrig er det fremdeles russerne som har initiativet. — 870 tyske fly er ødelagt på russefronten på 14 dage. — Natt til mandag ble det foretatt et veldig strannhogg ved Tobruk. Forøvrig har det kun vært mindre trefninger ved den egyptiske front.

— Få Madagaskar har Vichyguvenören anmodet om våpenstillstand. —

— Siden natt til søndag har heftige kampe vært igang på og ved Salomonøyene, idet jap. påny har gått til angrep og landsatt tropper på Guadalcanarøya. — På Ny Guinea er det japanske framstöt mot Port Morrisby stanset opp i fjellene.

— Natt til tirsdag rettet brit. fly et kraftig angrep mot Wilhelmshaven. Det er det 68. angrep mot denne byen. Natt til onsdag ble tysk skipsfart utenfor Cherbourg angrepet. — Det er likeldes meldt at det russiske flyvåpen natt til mandag rettet kraftige angrep mot forskjellige steder i Tyskland og tyske vasall-land. Bl.a. ble Königsberg bombet.

London radio fredag 17. september.

— Kraftige brit. flystyrker angrep inatt mål i Ruhrdistriktet. Dette er det 9. kraftige angrep denne måned. Det ble iaktatt svære branner. I tusmørket tidligere samme kveld angrep dessuten lette brit. flystyrker mål i Wiesbaden. — Noen få fientlige fly var over Øsu-England inatt. De forårsaket ubetydelige skader.

— Nå kampe er nå under utvikling nordvest for Stalingrad. Sydvest for byen er et tysk angrep slått tilbake. — Det tyske framstöt mot sjødistriktet Groznyj i Kaukasus er stanset og russiske motangrep ved elvelas sydbredd har resultert i at russerne har gjenerobret en landsby. — Det er fortsatt russerne som har initiativet på østfronten forøvrig.

— Et stort slag er igang på Ny Guinea hvor forsterkede jap. troppe har forsøkt å gjenoppta framstøtet over Owen Stanley fjellene mot Port Morrisby. — På Salomonøyene er ikke kampene så harde, og de amerikanske marinesoldater holder godt stand. — I det nordlige Stillehav har amerikanske fly rettet et kraftig angrep mot jap. stillinger på Kiska i Aleutene.

— Ingen kampe tillands i Egypt, men omfattende luftvirksomhet mot fiendens forsyningsslinjer. Bengasi, Tobruk og Heraklion på Kreta er blitt kraftig bombet. Ett skip satt i brann på Bengasis havn.

— Som tidligere meldt har Vichy guvernören på Madagaskar bedt om våpenstillstand. De brit. tropper rykker dog videre fram mot hovedstaden.

— Brasil har gått til full mobilisering.

— Det forlyder at Quislings "riksting" som var ment konstituert den 25. september er blitt utsatt inntil videre.

— Nazisten Fermann som har overtatt brenselentralen, er kommet opp i en svartebørsaffære. Han har solgt koks ulovelig. Blant kjøperne var bl.a. Quisling, minister Lippestad og Hagelien samt flere andre framtredende n.s. folk.

— Ubåtjageren "Kong Håkon den 7de" ble forleden overlevert den norske marine av president Roosevelt. Kronprinsesse Märtha var tilstede og takket presidenten i en anslående tale.